

ROZWÓD – NA JAKIE KOSZTY POWINIENIEŚ BYĆ PRZYGOTOWANY ?

Autor: mgr prawa Karolina Luty

Z naszego doświadczenia wynika, że każda sprawa rozwodowa jest inna. A co za tym idzie koszt poprowadzenia procesu rozwodowego jest uzależniony od konkretnych okoliczności faktycznych danej sprawy.

W niniejszym e-booku postaram się przybliżyć Ci kwestię kosztów, z jakimi wiąże się (może wiązać się) postępowanie rozwodowe.

SPIS TREŚCI:

1. Oplata sądowa od pozwu rozwodowego
2. Oplata skarbową od pełnomocnictwa
3. Oplata od wniosku o zabezpieczenie roszczenia
4. Opłaty od żądań dodatkowych
5. Doręczenie komornicze
6. Koszty przeprowadzenia mediacji
7. Koszt wydania opinii OZSS lub biegłego sądowego
8. Koszt wywiadu środowiskowego
9. Koszt postępowania rozwodowego z pełnomocnikiem
10. Zwolnienie od kosztów sądowych
11. Koszty związane z apelacją
12. Oplata od uzasadnienia wyroku
13. Podsumowanie

1. Opłata sądowa od pozwu rozwodowego

Już samo wniesienie pozwu rozwodowego do sądu rodzi obowiązek poniesienia opłaty sądowej w kwocie 600 zł. Opłata od pozwu jest opłatą stałą. Bez uiszczenia w/w opłaty sąd nie nada sprawie biegu.

Można ją wnieść osobiście w kasie sądu, czy też przelewem na rachunek bankowy właściwego sądu. Dowód uiszczenia opłaty należy załączyć do pozwu. W przeciwnym razie sąd wezwie Cię do uiszczenia opłaty w wyznaczonym terminie.

Warto również dodać, że gdy sprawa rozwodowa zakończy się brakiem orzekania o winie – sąd zwróci powodowi 50% wniesionej opłaty tj. 300 zł. Dodatkowo w takim przypadku sąd zasądzi również od pozwanego na rzecz powoda zwrot połowy pozostałej części opłaty, czyli 150 zł. Finalnie w takim przypadku zarówno powód jak i pozwany poniesie koszt 150 zł.

2. Opłata skarbową od pełnomocnictwa

W przypadku reprezentacji przez profesjonalnego pełnomocnika (radca prawny, adwokat) oprócz pełnomocnictwa do pozwu rozwodowego należy załączyć dowód potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

Podmiotem otrzymującym w/w opłatę jest urząd gminy (miasta), na terenie którego znajduje się sąd właściwy dla sprawy rozwodowej. Wpłaty możesz dokonać na konto urzędu gminy (miasta) lub gotówką w kasach właściwego urzędu gminy (miasta).

3. Opłata od wniosku o zabezpieczenie roszczenia

Składając pozew do sądu warto zastanowić się nad kwestią zabezpieczenia roszczeń na czas trwania procesu rozwodowego np. w zakresie alimentów, kontaktów z dzieckiem, władzy rodzicielskiej nad dzieckiem, miejsca pobytu dziecka. Zabezpieczenie może de facto dotyczyć wszystkich roszczeń o których może rozstrzygać sąd rozwodowy poza samym orzeczeniem rozwodu (winą za rozkład pożycia małżeńskiego).

Złożenie wniosku o zabezpieczenie w pozwie jest korzystniejsze pod względem kosztów, bowiem skutkuje tym, iż nie trzeba go dodatkowo opłacać.

Jeśli taki wniosek złożymy oddzielnym pismem, wówczas pobierana jest opłata w wysokości 100 zł.

Pamiętać jednak należy, że nie ma obowiązku uiszczenia opłaty od wniosku o zabezpieczenie osoba dochodząca roszczeń alimentacyjnych, bez względu na to czy wniosek taki zawarła w piśmie rozpoczynającym postępowanie, czy też na późniejszym etapie.

4. Opłaty od żądań dodatkowych

Od żądań dodatkowych zawartych w pozwie, takich jak: wniosek o podział majątku wspólnego, żądanie eksmisji jednego z małżonków, czy też o żądanie zasądzenia alimentów na rzecz małżonka opłata sądowa pobierana jest dopiero w razie wydania przez sąd rozwodowy pozytywnego rozstrzygnięcia w tym zakresie.

W tym przypadku od strony lub stron pobierana jest dodatkowa opłata w orzeczeniu kończącym postępowanie w instancji.

Wniosek o podział majątku wspólnego

Rozstrzygnięcie w kwestii podziału majątku wspólnego wiąże się z obowiązkiem uiszczenia opłaty sądowej w wysokości 300 zł lub 1 000 zł – w zależności od tego czy projekt podziału był zgodny (300 zł), czy też nie (1 000 zł).

Należy jednak pamiętać, że sąd nie zawsze ma obowiązek rozpatrzyć ten wniosek. Zgodnie z treścią art. 58 § 3 kro na wniosek jednego z małżonków sąd może dokonać podziału

majątku wspólnego w wyroku orzekającym rozwód, jeżeli przeprowadzenie tego podziału nie spowoduje nadmiernej zwłoki w postępowaniu.

Z reguły w przypadku braku porozumienia między małżonkami podział majątku wymaga przeprowadzenia odrębnego postępowania po uzyskaniu wyroku rozwodowego.

Wniosek o eksmisję jednego z małżonków

Sąd w sprawie rozwodowej ma obowiązek orzec o sposobie korzystania ze wspólnego mieszkania przez małżonków, gdy Ci zamieszkują wspólnie dom (mieszkanie).

Natomiast, gdy jeden z małżonków swym rażąco nagannym postępowaniem uniemożliwia wspólne zamieszkiwanie, sąd może nakazać jego eksmisję na żądanie drugiego małżonka.

Oznacza to, że sąd orzeka o eksmisji na wniosek jednego z małżonków zawartym w pozwie czy też innym piśmie procesowym. Rozstrzygnięcie tej kwestii powoduje obowiązek uiszczenia opłaty w wysokości 200 zł.

Alimenty na byłego małżonka

W pozwie rozwodowym małżonek, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia może żądać od drugiego małżonka zapłaty na jego rzecz odpowiedniej kwoty tytułem alimentów.

W takim przypadku sąd zasądzi alimenty jedynie, gdy małżonek żądający ich zasądzenia znajduje się w niedostatku.

Sąd może zasądzić również alimenty od małżonka zupełnie winnego na rzecz małżonka niewinnego nawet jeśli ten nie znajduje się w niedostatku. Jedynym warunkiem jest istotne pogorszenie się sytuacji małżonka niewinnego.

Zasądzenie alimentów na rzecz małżonka w orzeczeniu kończącym postępowanie w instancji skutkuje obciążeniem małżonka zobowiązanego opłatą stosunkową od zasądanego roszczenia.

5. Doręczenie komornicze

Dodatkowe koszty powstają także w chwili, gdy druga strona nie chce odebrać korespondencji sądowej, nie mieszka pod wskazanym adresem, bądź nie znamy jej miejsca zamieszkania przez co sąd nie można doręczyć jej skutecznie pozwu rozwodowego.

W takiej sytuacji sąd zobowiązuje powoda do doręczenia korespondencji sądowej za pośrednictwem komornika.

Po otrzymaniu takiego zobowiązania, należy złożyć wniosek do komornika o doręczenie korespondencji sądowej a dodatkowo opłacić ustaloną przez komornika zaliczkę. Koszt takiej zaliczki to około 70 zł.

Jeśli komornikowi nie uda się doręczyć korespondencji pod wskazany adres, wtedy należy złożyć wniosek o ustalenie miejsca zamieszkania pozwanego, co wiąże się z zapłatą kolejnej zaliczki na czynności komornika w wysokości ok. 40 zł.

Zdarzają się sytuacje, w których nie można także ustalić adresu zamieszkania, przez co postępowanie nie może się toczyć.

Zmusza to stronę powodową do złożenia wniosku do sądu o ustanowienie kuratora dla osoby nieznannej z miejsca pobytu.

Wniosek taki jest wolny od opłat, jednakże w przypadku uwzględnienia wniosku sąd ustala wynagrodzenie kuratora zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości. W sprawie rozwodowej wynagrodzenie takiego kuratora wynosi około 300 zł.

Warto wskazać, że ustanowiony kurator (działający w zastępstwie za stronę nieobecną) nie ma uprawnień do składania w imieniu zastępowanej strony oświadczeń w przedmiocie rozwodu bez orzekania o winie. Znakiem czego udział kuratora w sprawie rozwodowej wymusza konieczność orzekania przez sąd o winie za rozkład pożycia małżeńskiego.

6. Koszty przeprowadzenia mediacji

W toku procesu rozwodowego sąd może sam lub na wniosek stron skierować sprawę na mediacje. Wówczas koszty rozwodu wzrosną o koszty związane z przeprowadzeniem mediacji.

Mediacja może dotyczyć różnych kwestii m.in.: ustaleń związanych z małoletnimi dziećmi – kontaktów z dzieckiem, wysokości alimentów czy też miejsca zamieszkania dziecka. Nie może obejmować samego orzeczenia rozwodu.

Wynagrodzenie mediatora wynosi 150 zł za pierwsze spotkanie oraz 100 zł za każde kolejne spotkanie.

Dodatkowo zasadą jest, że strony pokrywają koszty związane m.in. z wynajęciem pomieszczenia, w którym ma się odbyć posiedzenie mediacyjne – ok. 70 zł za jedno spotkanie, czy też koszty korespondencji poniesione przez mediatora (do 30 zł).

7. Koszt wydania opinii OZSS lub biegłego sądowego

Dodatkowe koszty w sprawie rozwodowej mogą pojawić się również wtedy, gdy konieczne będzie zasięgnięcie opinii sądowych specjalistów, czyli tzw. Opiniodawczego Zespołu Specjalistów Sądowych.

Konieczność uzyskania takiej opinii pojawia się wtedy, gdy małżonkowie posiadają małoletnie dzieci i nie mogą dojść do porozumienia w kwestii sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej, miejsca zamieszkania dziecka, czy też kontaktów z dzieckiem. Koszt takiej opinii waha się od kilkuset złotych do około 1000 zł.

Taką opinię może również sporządzić biegły sądowy, jednak koszty takiej opinii są z reguły wyższe bowiem wahają się od 1000 zł do nawet 4000 zł. Jednak czas oczekiwania na opinię biegłego jest na ogół krótszy niż w przypadku opinii OZSS. Biegły z reguły wydaje opinię w terminie od 1 miesiąca do 3 miesięcy, w przypadku opinii OZSS czas oczekiwania może się wydłużyć nawet do 1 roku.

8. Koszt wywiadu środowiskowego

Nierzadko sąd rozwodowy zarządza przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez kuratora rodzinnego, w celu sprawdzenia środowiska w jakim wychowuje się małoletnie dziecko.

Koszt przeprowadzenia takiego wywiadu to ok. 80 zł za zbadanie jednego miejsca zamieszkania.

9. Koszt postępowania rozwodowego z pełnomocnikiem

W sprawie rozwodowej możesz skorzystać z pomocy profesjonalnego pełnomocnika (radca prawny lub adwokat). Jego rola sprowadza się do sporządzenia pozwu rozwodowego i pism procesowych, które w toku postępowania okażą się konieczne dla prawidłowej reprezentacji w sądzie oraz reprezentowania na czynnościach sądowych.

Wysokość wynagrodzenia prawnika uzależniona jest m.in. od tego, czy rozwód będzie z orzekaniem o winie; czy małżonkowie posiadają wspólne małoletnie dzieci; jakie dowody na rozkład pożycia małżeńskiego posiada klient oraz jakie kwestie rozwodowe są sporne między małżonkami.

Ustalenie wynagrodzenia uzależnione jest również od stopnia zawiłości sprawy, zakresu postępowania dowodowego, wniosków zgłaszanych przez strony, czy też uczestnictwa w ewentualnej mediacji.

Niewątpliwie koszt pomocy prawnika będzie mniejszy gdy małżonkowie osiągnęli porozumienie co do wszystkich (większości) kwestii rozwodowych.

Nieemożliwe jest zatem wskazanie konkretnej kwoty za poprowadzenie sprawy rozwodowej. Każda sprawa jest inna i musi być również indywidualnie wyceniania, co możliwe jest dopiero po rozmowie z klientem.

10. Zwolnienie od kosztów sądowych

Istnieje natomiast możliwość skorzystania z instytucji zwolnienia od kosztów sądowych.

W tym celu należy złożyć do sądu wniosek o zwolnienie od kosztów postępowania (w całości lub w części) z dołączonym oświadczeniem (o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania), z którego wynika, że nie jest się w stanie ponieść tych kosztów bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i dla rodziny.

Oświadczenie to sporządza się według ustalonego wzoru dostępnego na stronie:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/formularze-pism-procesowych-w-postepowaniu-cywilnym>

Należy jednak pamiętać, że zwolnienie od kosztów nie dotyczy obowiązku zwrotu kosztów zastępstwa procesowego strony przeciwnej.

11. Koszty związane z apelacją

Art. 18 ust. 2 u.k.s.c. wskazuje, że przepisy ustawy dotyczące pobierania opłaty od pozwu stosuje się również do opłaty od apelacji.

Oznacza to, że wniesienie apelacji od wyroku rozwodowego wiąże się z obowiązkiem poniesienia opłaty w wysokości 600 zł.

Ponadto, jeśli zaskarżamy dodatkowe rozstrzygnięcia (dotyczące np. eksmisji, czy też alimentów na rzecz małżonka) koniecznym również będzie uiszczenie stosownej opłaty od zaskarżanego rozstrzygnięcia.

Zatem w przypadku zaskarżenia wyroku rozwodowego w części dotyczącej podziału majątku wspólnego, pobierana jest opłata w wysokości 1000 zł. Od apelacji w zakresie orzeczenia o eksmisji – 200 zł. Natomiast w zakresie orzeczenia o obowiązku alimentacyjnym na rzecz drugiego małżonka, pobierana jest opłata stosunkowa od zasądanego roszczenia.

12. Opłata od uzasadnienia wyroku

Wniesienie apelacji nie jest jednak możliwe bez uprzedniego wniosku o uzasadnienie wyroku. Zgodnie z art. 25b ust. 1 u.k.s.c. od wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem zgłoszonego w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia albo doręczenia tego orzeczenia pobiera się opłatę stałą w kwocie 100 zł.

Warto pamiętać, że opłata od uzasadnienia wyroku jest zaliczana na poczet opłaty od apelacji.

13. Podsumowanie

Każdy przypadek postępowania rozwodowego jest inny (nie ma dwóch jednakowych spraw). Bywa, że rozwód przebiega szybko i bez żadnych komplikacji. Niekiedy jednak jest to proces bardzo skomplikowany i długotrwały. Dlatego też nie zawsze da się konkretnie określić z góry wszystkie możliwe koszty postępowania rozwodowego.

Mam jednak nadzieję, że w niniejszym e-booku przybliżyłam tematykę kosztów procesu rozwodowego oraz dałam wskazówki jak orientacyjnie (szacunkowo) wyliczyć koszt przeprowadzenia sprawy rozwodowej.

Osoby zainteresowane tematyką rozwodową zapraszam do lektury wpisów na naszym blogu:

<https://kancelariagruchacz.pl/jak-sie-rozwiesc-mini-poradnik/>

<https://kancelariagruchacz.pl/zamiast-naprawy-malzenstwa-rozwod/>

Wpisy dotyczące winy w rozkładzie pożycia:

<https://kancelariagruchacz.pl/czy-osoba-chora-psychicznie-ubezwlasnowolniona-moze-zostac-uznana-za-winna-rozkladu-pozycia-malzenskiego/>

<https://kancelariagruchacz.pl/zaniedbywanie-obowiazkow-malzenskich-jako-wina-w-rozkladzie-pozycia-malzenskiego/>

<https://kancelariagruchacz.pl/zdrada-malzenska-jako-zawiniona-przyczyna-rozkladu-pozycia-malzenskiego/>

Wpisy dotyczące alimentów:

<https://kancelariagruchacz.pl/alimenty-w-trakcie-procesu-rozwodowego/>

<https://kancelariagruchacz.pl/obowiazek-alimentacyjny-bylego-malzonka-uznanego-za-wylacznie-winnego-rozkladu-pozycia-malzenskiego/>

<https://kancelariagruchacz.pl/alimenty-na-bylego-malzonka-kiedy-mozesz-ich-zadac/>

<https://kancelariagruchacz.pl/czy-zawarcie-nowego-zwiazku-malzenskiego-ma-wplyw-na-alimenty/>

Wpisy dotyczące dowodów w sprawie rozwodowej:

<https://kancelariagruchacz.pl/psycholog-prowadzacy-terapię-malzenska-jako-swiadek-przy-rozwodzie/>

<https://kancelariagruchacz.pl/czy-raport-detektywa-moze-byc-dowodem-w-procesie-rozwodowym/>

Jeżeli potrzebujesz pomocy w sprawie rozwodowej to zapraszam Cię do kontaktu z naszą kancelarią:

- **telefon:** 668 735 219;
- **mail:** sekretariat@kancelariagruchacz.pl;
- **e-porada:** <https://kancelariagruchacz.pl/porady-prawne/>;
- **profil kancelarii na fb:**
<https://www.facebook.com/Kancelaria-Radcy-Prawnego-Michal-Gruchacz-271546950098561>

Pozdrawiam,
Karolina Luty